

Številka: 3563-0292/2024-4

Datum: 22. 7. 2024

**MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DUNAJSKA CESTA 48**

1000 Ljubljana

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralnih surovin - tehničnega kamna - apnenca, apnenca za industrijske namene in kalcita, v pridobivalnem prostoru Stahovica 2

Na osnovi vaše vloge št. 0141-4/2022-2430-60 (1101-05) z dne 19. 6. 2024, prejete dne 21. 6. 2024 po elektronski pošti, izdajamo skladno s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: ZON) naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za *izkoriščanje mineralnih surovin – tehničnega kamna apnenca, apnenca za industrijske namene in kalcita v pridobivalnem prostoru Stahovica 2*.

Vlogi je bilo priloženo:

- Rudarski projekt (RP) za pridobitev koncesije za izkoriščanje v pridobivalnem prostoru Stahovica 2 (I Splošni del projekta, II Tehnični del - vsebuje tudi projektno nalogo za izdelavo RP za izkoriščanje v pridobivalnem prostoru Stahovica 2), št. projekta: 01/2021, Stahovica, december 2021, dopolnitev september 2022, junij 2023, januar 2024, maj 2024; Calcit d.o.o., Stahovica 15, Stahovica.
- Grafične priloge

Iz vloge je razvidno, da namerava stranka, Calcit d.o.o., s površinskim izkoriščanjem z razstreljevanjem izkoriščati mineralne surovine tehnični kamen – apnenec, apnenec za industrijske namene in kalcit v pridobivalnem prostoru Stahovica 2 (že obstoječ pridobivalni prostor Stahovica in območje raziskovalnega prostora Stahovica – Grohat) na zemljiščih s parc. št. 324/1, 324/2, 325, 327, 328, 329, 330/1, 330/2, 333/1, 334/1, 334/2, 334/3, 334/4, 334/5, 335, 336, 337/1, 338/1, 339/1, 785/2, 781-del, 782/2-del, 783-del, 784-del, 785/4-del, 786-del, 787/1-del, 788/1-del, 789-del, 790-del, 791/3-del, 323-del, 326-del, 331-del, 332-del, 333/2-del, 337/2-del, 338/2-del in 339/2-del, vse v k.o. Županje Njive, občina Kamnik.

Stranka prosi za predlagan čas trajanja koncesije 30 let v predlaganem pridobivalnem prostoru s količino mineralne surovine 1.975.819 m³ (bilančnih zalog kalcita) v raščenem stanju in 12.063.958 m³ (bilančnih zalog apnenca) v raščenem stanju. Najgloblja točka izkoriščanja mineralnih surovin po rudarskem projektu za pridobitev koncesije je 450 m. n. v..

POVZETEK IZ RUDARSKEGA PROJEKTA

Uvod

Območje kamnoloma Stahovica 2 leži približno 6 km severno od Kamnika. Nahaja se na začetku doline Kamniška Bistrica, na strmem vzhodnem pobočju Grohata. Jugovzhodni rob območja opredeljuje reka Kamniška Bistrica in lokalna cesta. Na severni strani raziskovalnega prostora Stahovica-Grohat je hudourniška grapa potoka Grohat. Celotno nahajališče apnenca in kalcita leži na površini okoli 200 ha.

Območje pridobivalnega prostora Stahovica 2 zajema območje obstoječega pridobivalnega prostora in območje raziskovalnega prostora Stahovica – Grohat, kjer se pridobivata beli kalcit in sivi apnenec in obsega 48,6774 ha ter delno ali v celoti obsega 39 zemljišč (katastrskih parcel) z namensko rabo površine nadzemnega pridobivalnega prostora. Na površinah predvidenih za širitev pridobivalnega prostora proti severu se načrtuje osnovna pripravljalna dela. Sanacija se bo izvajala takoj po zaključku posameznih etaž od zgoraj navzdol. Učinek sanacije posameznih etaž bo viden že po nekaj letih z začetkom na vrhu kamnoloma. Glede na RP se izkoriščanje mineralnih surovin količinsko ne bo povečalo.

Opis rudarskih del

Iz rudarskega projekta je razvidno, da se v kamnolomu načrtuje izkoriščanje na že obstoječem delu kamnoloma, širitev na severnem delu kamnoloma, pripravljalna dela in sanacijska dela.

Pridobivanje mineralnih surovin bo potekalo po metodi od zgoraj navzdol. Izvajalo se bo z vrtnjem minskih vrtin velikega premera in masovnim miniranjem. Vertikalni transport bo potekal po drči ali s premetavanjem odstreljenega materiala preko delovnih etaž na osnovni plato. Nakladanje (pranje, drobljenje, bogatenje) in manipulacija se bo izvajalo na osnovni etaži obstoječega kamnoloma. Odkopavanje se bo pričelo na najvišji etaži, ki se jo bo odkopalo do končne brežine le to pa se nato sanira in rekultivira. Nato sledi odkop nižje etaže po istem postopku in tako vse do najnižje etaže določene po fazi odkopa.

Širitev kamnoloma je predvidena proti severu in sicer iz obstoječega območja odkopavanja na območje širitve pridobivalnega prostora. Razvijal se bo od zgoraj navzdol. Na območju obstoječega kamnoloma ostanejo etaže tako kot sedaj, na območju širitve proti severu pa bodo etaže visoke 15 m in široke 9 m, sanacija pa bo potekala od zgoraj navzdol. Končne brežine razširjenega dela kamnoloma bodo nižje in generalni naklon etaž bo manjši kot v obstoječem kamnolomu.

Pripravljalna dela obsegajo posek drevja ter odstranitev lesa ter odkrivke. Posek gozda se bo izvajal na klasičen način z motorno žago in ostalim potrebnim orodjem, les pa bodo spravljali na rob dostopne ceste in ga nato z vozili transportirali v nadaljnjo predelavo. Posek gozda se bo izvajal sočasno z napredovanjem odkopavanja, na način, da se kar najdlje ohranjajo zelene površine. Odpiranje kamnoloma bo potekalo v več fazah. Postopek priprave delovišča pa bo v vseh fazah po dostopni cesti.

Zavarovanje kamnoloma in varnost sta predvidena s postavitvijo ograje po celotnem kamnolomu. Po končanem izkoriščanju se posledice izkoriščanja mineralne surovine odpravi skladno s potrjenim rudarskim projektom za izvedbo sanacije okolja.

Sanacija kamnoloma je opisana v poglavju 2.9 *Sanacija končnih brežin in ureditev prostora*. Sprotna sanacija in rekultivacija degradiranega prostora je zasnovana v Zasnova ekološko sprejemljivega pridobivanja kalcita in apnenca v ležišču Stahovica pri Kamniku (II. Del – knjiga III), ki ga je izdelal strokovnjak za to področje Marko Mikuletič, dipl. ing. agr.. Predvidena je sprotna sanacija, ki obsega ureditev končnih sanacijskih etažnih brežin in etažnih ravnin na delih kamnoloma, kjer ni več predvidenih posegov v prostor. Priprava končne brežine za rekultivacijo se izvaja sproti z odkopom na posamezni etaži. Sprotna sanacija obsega tehnično in biološko sanacijo.

Odvodnjavanje

Način odvodnjavanja bo razdeljen glede na območje odvodnjavanja. Glede na rudarski projekt odvodnjavanje na ravni odsekih dostopnih poti ni potrebno, bodo pa prepusti na ovinkih. Odvajanje, po njihovih izkušnjah, na etažah prav tako ni potrebno, saj struktura apnenca in kalcita ter njuna naravna pretržnost omogočajo visoko prepustnost podlage, ki zelo hitro vpije vodo. Odvodnjavanje na osnovnem platoju bo potekalo tako, da bodo večkrat letno odstranili neprepustno plast, prav tako pa bodo ohranjali naklon osnovnega platoja (0,5%). Za odvodnjavanje z asfaltnih površin se bo koristilo obstoječo infrastrukturo in iztok lociran nizvodno od mostu, ki vodi v kamnolom. Voda z asfaltnih površin se bo stekala v kanale in vtočne jaške od koder je speljana v dva ločena lovilca olj in maščob, ki bosta redno očiščena in pregledana. Dva voda se nato združita v enega, ki vodi do iztoka v Kamniško Bistrico. Pred iztokom mora biti nameščena povratna zaklopka. Izток bo izveden na način, ki ne bo negativno vplival na stanje brežin in struge. V območju vodotoka bo izvedena proti erozijska zaščita struge.

Pomožni objekti

Dodatna infrastruktura za izkoriščanje apnenca in kalcita ne bo potrebna. Stalna razsvetljava ni predvidena.

Ohranjanje narave

V RP so v poglavju *Ohranjanje naravne vrednote in ukrepi preprečitve širjenja invazivnih rastlin*, podane rešitve in ukrepi za varstvo naravne vrednote ident. št. 5320 Stahovica - nahajališče kalcita in apnenca.

V poglavju *Usmeritve za zmanjšanje vplivov na stabilnost in kakovost tal, površinske vode, gozdna zemljišča in naravo*, in v poglavju *Usmeritve za zmanjšanje vplivov na krajino*, pa so že podani nekateri ukrepi za omilitev vplivov na območja Natura 2000 ident. št. 3000043 Stahovica – melišča, Natura 2000 ident. št. 5000024 Grintovci, za območja pričakovanih naravnih vrednot karbonati (fosilov, mineralov in podzemnih jam) ter sanacije po končanem delu.

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. V naravovarstvenih smernicah se k načrtom rabe naravnih dobrin navedejo tudi usmeritve, izhodišča oziroma pogoji za trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti.

Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Območje pridobivalnega prostora na zgoraj navedenih parcelah, ki je predmet tozadevne vloge, se deloma ali v celoti nahaja na območjih z naslednjimi naravovarstvenimi statusi:

NARAVNE VREDNOTE

Ident. št.	Ime območja	Kratka oznaka	Zvrst	Status
5320	Stahovica – nahajališče kalcita in apnenca	Nahajališče kalcita, kalcitnih kristalov in apnenca v kamnolomu v Stahovici	geološka	NVLP
1130	Stahovica – rastišče bodičnika	Rastišče bodičnika (<i>Drypis jacquinii</i>) ob kamnolomu v Grohatu pri Stahovici	botanična	NVLP
*54693	Kevderc nad potokom Grohat	Spodmol, kevdrč	geomorfološka podzemna	NVDP

*naravna vrednota se nahaja v bližini pridobivalnega prostora.

OBMOČJE PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

Ime območja	Kratka oznaka
Karbonati	karbonati
Stahovica	Kremenov keratofir, porfir, porfirit

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje novoodkritih naravnih vrednot.

HABITATNI TIPI

Na obravnavanem območju popis habitatnih tipov ni bil izveden.

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Ident. št.	Ime območja	Kratka oznaka	Status
11300	Kamniško – Savinjske Alpe	Reliefno zelo razgiban gorski in sredogorski svet na severu Slovenije z ledeniški dolinami in visokimi vrhovi in veliko raznolikostjo habitatnih tipov. Območje je življenjski prostor mnogih endemičnih, zavarovanih, redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Na območju EPO se nahajajo tudi naslednje zavarovane vrste: navadna krastača (<i>Bufo bufo</i>), kapelj (<i>Cottus gobio</i>), povodni kos (<i>Cinclus cinclus</i>) in siva čaplja (<i>Ardea cinerea</i>).	EPO
29200	Melišča pri Stahovici	Melišče nad Kamniško Bistrico pri Stahovici. Rastišče bodičnika.	EPO

POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (NATURA 2000)

Ident. št.	Ime območja	Kratka oznaka	Status
SI3000043 (SAC)	Stahovica - melišča	Karbonatno melišče na prisojnim pobočju nad Kamniško Bistrico, v neposredni bližini kamnoloma Stahovica. Rastišče Linejevega bodičnika.	POV
SI5000024 (SPA)	Grintovci	Območje Natura 2000 – Grintovci je zelo razčlenjeno območje, ki zajema del Kamniško-Savinjskih Alp. Kvalifikacijske vrste: črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) in gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>).	POV

*POV = posebno območje varstva

3. POSEBNI DEL

Za območje občine Kamnik, kjer se nahaja območje kamnoloma Stahovica 2, je Zavod RS za varstvo narave že izdal naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta občine Kamnik, št. 3 (št. 2-III-392/3-O-19/TŠ z dne 2. 8. 2019), mnenje o potrebi uvedbe postopka celovite presoje vplivov na okolje z oceno sprejemljivosti na varovana območja za predmetni plan (št. 2-II-392/4-O-19/DK z dne 6.8.2019), prvo mnenje nosilcev urejanja prostora na osnutek načrta in mnenje o ustreznosti okoljskega poročila (št. 2-III-685/5-O-20/ŠP z dne 28.1.2021) in mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana, oceno verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost in naravovarstvene smernice s konkretnimi varstvenimi usmeritvami za varstvo naravnih vrednot za OPPN Stahovica 2 (kamnolom), (št. 3563-0028/2022-4 z dne 22.4.2022). Dne 16.6.2022

je naslovni zavod izdal mnenje k Rudarskemu projektu (št. 3563-0028/2022-6, ter mnenje k dopolnjenemu Rudarskemu projektu (št. 3563-0028/2022-9). Obe mnenji sta se nanašali na Rudarski projekt št. proj. 01/2021, december 2021 brez dopolnitev.

3.1 Varstvo naravnih vrednot

3.2.1 Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON). Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 52/02 in 67/03).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na **geološki naravni vrednoti** izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na **botanični naravni vrednoti** izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot oziroma na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot). Za potrebe priprave aktov se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem vplivi posegov in dejavnosti človeka lahko ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali.

3.2.2 Podrobnejše varstvene usmeritve

3.2.2.1 Geološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje, nasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Pridobivanje mineralnih surovin in raziskovanje pred njihovim pridobivanjem se na naravni vrednoti izvaja tako in v takšnem obsegu, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Pri pridobivanju mineralnih surovin, raziskovanju ali sanaciji območij pridobivanja mineralnih surovin se opravi občasen naravovarstveni nadzor z namenom pravočasnega odkritja novih kvalitet naravne vrednote. V primeru, ko se zaradi neodločljivega posega, predvideva poškodovanje ali uničenje naravne vrednote in ni mogoče zagotoviti njenega in-situ varstva, se ustrezno dokumentira in za fizično prestavljive naravne vrednote izvede ukrepe ex-situ varstva.
- Sanacija območij, na katerih so se pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se na naravni vrednoti ne odlaga in ne skladišči.

- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrne lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Izjemoma se to lahko izvaja v ohranitvene namene, če na nahajališču ni mogoče zagotoviti učinkovitega varstva.
- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

3.2.2.3. Botanične naravne vrednote

Na naravni vrednoti:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Združbo rastišča se spreminja z krčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, preoravanjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Zraka se ne onesnažuje s prahom, aerosoli ali strupenimi plini, tako da se rastlin ne poškoduje in da se ne slabšajo možnosti za rast.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin. Preprečuje se naravno sukcesivno zaraščanje rastišč, če je to strokovno utemeljeno.

Na območju vpliva na naravno vrednoto:

- Ne slabša se kvalitete površinskih, podzemnih vod, tako da se ne slabšajo življenjske razmere na rastišču.
- Objekte in naprave se gradi oziroma namešča v takšni oddaljenosti od rastišča, da se ne spremenijo življenjske razmere na rastišču, vključno s tem, da se ne spremeni osenčenosti oziroma osončenosti rastišča.

3.2.3 Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov ter odkritju jame med gradnjo objektov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Najdbo mora najditelj prijaviti pristojnemu ministrstvu, hkrati pa jo mora zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

3.2.3.1 Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

3.2.3.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave, ki pripravi usmeritve.

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti in-situ niti ex-situ varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

3.3 Varstvene usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za načrtovanje prostorskih ureditev in rešitev ter urejanja in rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

3.3.1 Splošne varstvene usmeritve

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena. Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

3.4 Varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (Natura 2000)

3.4.1 Splošne varstvene usmeritve

Na območjih Natura 2000 se posegi in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotских sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na območja Natura 2000 se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

3.5 Konkretna varstvena usmeritve za varstvo naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij

Stahovica – rastišče bodičnika, Natura 2000 – Stahovica - melišča ter EPO - Melišča pri Stahovici

Rastišče bodičnika se nahaja na melišču pod hribom Grohat. V obliki blazin porašča nezaraščene dele melišča.

Dne 14.4.2023 je naslovni zavod, v času postopka OPPN, opravil terenski ogled. Območje naravne vrednote obsega tudi parc. št. 321/1, k.o. Županje Njive, kjer se bo izvajala sanacija. Glede na terenski ogled, bodičnik ne raste na delu, kjer se bo izvajala sanacija, zato je poseg sanacije sprejemljiv.

Za ohranjanje naravne vrednote naj se upošteva naslednje konkretne varstvene usmeritve:

- Na območje naravne vrednote Stahovica – rastišče bodičnika, ki je hkrati tudi območje Natura 2000 – Stahovica – Melišča ter EPO Melišča pri Stahovici se ne posega (ohrani se naravno stanje).
- Na mejo območja sanacije na zemljišču s parc. št. 321/1 v k.o. Županje Njive se na zahodni strani, v času izvajanja sanacijskih del, postavi gradbeno ograjo, da se prepreči poseganje v rastišče bodičnika.

Glede na to, da se v zadnjem času izjemno hitro širijo tujerodne invazivne rastlinske vrste, ki jih razširjajo tudi veter in živali in lahko ogrozijo botanično naravno vrednoto, podajamo za njihovo obvladovanje naslednjo usmeritev:

- Ob obratovanju je treba posebno pozornost nameniti preprečitvi vnosa invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst, predvsem tistih, ki se razmnožujejo z vegetativnimi deli ali imajo dolgoživa semena, kot na primer: japonski dresnik (*Fallopia japonica*), navadna barvilnica (*Phytolacca americana*), davidova budleja oz. metuljnik (*Buddleja davidii*), kanadska zlata rozga (*Solidago canadensis*), orjaška zlata rozga (*S. gigantea*), pelinolistna žvrklja (*Ambrosia artemisiifolia*). Zato je treba spremljati morebiten pojav teh vrst in jih je treba v primeru, da se pojavijo, v najkrajšem možnem času odstraniti in s tem preprečiti širjenje teh vrst na nova območja.

Stahovica – nahajališče kalcita in apnenca

Nahajališče kalcita leži na vzhodnem pobočju Grohata v delujočem kamnolomu v Stahovici pri Kamniku. V kamnolomu je razgaljen profil s kalcitom bele barve, apnencem in t. i. »kapo« iz sivega mikritnega apnenca srednje in zgornje triasne starosti, ki je zaradi tektonskih procesov na meji s kalcitom močno zdrobljen. V apnencu so votlinice in razpoke z romboedriskimi kristali kalcita. Kristali so veliki do 25 mm, skupki kristalov pa so velikosti tudi do 20 cm. Posebnost kristalov je, da belo fluorescirajo, če jih osvetlimo z ultravijolično svetlobo.

Za ohranjanje naravne vrednote Stahovica – nahajališče apnenca in kalcita naj se upoštevajo naslednje konkretne varstvene usmeritve:

- Na območju naravne vrednote se ohranja odkop apnenca in kalcita na način, da bosta kamnini vidni.
- Naravne vrednote se ne zasipava.
- Po končanem odkopavanju se uredi dostop do območja naravne vrednote.
- Naravno vrednoto se uredi ter opremi za ogledovanje in obiskovanje ter zagotovi varen dostop in ogled.
- Glede na stanje v odkopu ob zaključku pridobivalnih del oz. ob sanaciji, se ohranjajo vidni profili, ki se opredelijo kot geološko zanimivi, redki, tipični oz. posebni in pomembni za raziskovalni in izobraževalni namen (npr. detajli loferskega razvoja zgornjetriasnih apnencev, plastovitost, meja med kalcitom in apnencem, pore oz. odprtine s kristali, razpoke s prisotnimi drugimi minerali in drugi pojavi, ki se opredelijo ob zaključnih delih in so pomembni z vidika geološkega razvoja območja, ali so mineraloške ali paleontološke posebnosti, nepričakovani pojavi magmatskih ali metamorfoziranih kamnih).

- Za predstavitev in ogled naravne vrednote je možna izvedba vkopa oz. krajšega rova, ki se lahko uredi za ogledovanje tudi v drugem delu odkopa, kjer je ta že izveden. Potencialna območja izvedbe oglednega mesta in krajšega rova so prikazana v RP v Prilogi 17. Točno lokacijo izvedbe oglednega mesta, krajšega rova in obliko potrebne interpretacijske opreme določi koncesionar v času sanacije, v sodelovanju s pristojno območno enoto Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in opredeli z rudarskim projektom za izvajanje del.

Natura 2000 – Grintovci

Za varstvo kvalifikacijskih vrst naj se upoštevajo naslednje **konkretne varstvene usmeritve**:

- Dostopne poti in prometnice za spravilo lesa naj se v celoti umestijo znotraj meja pridobivalnega prostora.
- Z namenom oblikovanja gozdnega roba, ki bo ščitil gozd kot habitat kvalifikacijskih Natura 2000 vrst, naj se na notranji strani ob robu pridobivalnega prostora ohranja gozd v širini ene drevesne višine (25 m).
- V okviru priprave načrta za izvedbo končne sanacije kamnoloma se pripravi podrobnejši načrt za izvedbo primernih življenjskih prostorov za naselitev različnih prostoživečih ptic (mikrolokacije v stenah in na terasah), prehodov za živali, ki bodo zagotavljali poveztljivost prostora preko posamezne etaže in drugih ukrepov za izboljšanje stanja ekosistema.
- Odstranjevanje vegetacije in odkrivke s kamnite podlage se izvaja sproti glede na predvideno faznost eksploatacije. Zagotavlja se čim manjši naklon brežin in zadostno količino zemljine, ki bo po končani eksploataciji omogočala rast avtohtonih rastlinskih vrst.
- Na robovih kamnoloma se omili grobe prehode med območjem kamnoloma in okoliškega naravnega terena.

V Rudarski projekt naj se poleg konkretnih smernic vključi tudi grafični prikaz naravnih vrednot ter območij Natura 2000 skupaj s prikazom območja pridobivalnega prostora.

4. POGOJI

V postopku sprejemanja načrtov rabe in izkoriščanja naravnih dobrin je treba pridobiti mnenje o sprejemljivosti načrtov z vidika varstva narave – **naravovarstveno mnenje**. Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna ni mogoče sprejeti navedenega načrta (97. člen ZON). Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljalca načrta. Tej zahtevi je treba priložiti končni predlog tega načrta ter ustrezno obrazložitev, kako je pripravljalec ob pripravi načrta upošteval naravovarstvene smernice (97. člen ZON). Besedilo končnega predloga načrta naj smiselno povzame oz. vključi določila varstva narave, ki so podana v naravovarstvenih smernicah.

V postopku pridobitve gradbenega dovoljenja se upošteva 105. člen ZON.

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, območna enota Kranj (tel.: 04 620 88 93).

S spoštovanjem,

Nosilec naloge:

Manca Hočevar, mag. inž. geol.
naravovarstvena svetovalka

mag. Teo Hrvoje Oršanič, univ. dipl. inž. gozd.
direktor

Sonja Rozman, univ. dipl. biol.
naravovarstvena svetnica
vodja OE Kranj

Poslano:

- Naslovniku
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za naravo, Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana, ga.
Natalija Kokalj, natalija.kokalj@gov.si

Priloga:

- Rudarski projekt (št. 01/2021, Stahovica, december 2021, dopolnitev september 2022, junij 2023, januar 2024, maj 2024; Calcit d.o.o., Stahovica 15, Stahovica) - vrnjen po navadni pošti, dne 22.7.2024

